

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Amaç; öğretmen ve velilerimizin çocuk ihmal ve istismarının belirtileri, müdahale ve bildirim süreci ve çocuklarımıza öğretilen beceriler konusunda bilgilenmelerini sağlamaktır.

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

Çocuk ihmali: çocukların fiziksel ve psikolojik gereksinimlerinin yeterince karşılanmaması olarak tanımlanabilir.

Çocuk istismarı: 18 yaşın altındaki çocuklara anne babaları ya da onların bakımından sorumlu kişiler ya da yabancılar tarafından yapılan, bedensel ve psikolojik açıdan zarar veren, çocukların fiziksel, duygusal, zihinsel ve sosyal gelişimlerini zedeleyen her türlü eylem; çocuk istismarı olarak kabul edilebilir.

İHMALİN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ NELERDİR?

Gelişim geriliği

Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri

Davranış problemleri

İletişim problemleri

Yalnızlık ve korunmasızlık hissi

Madde bağımlılığı

Suça yönelme riski

İSTİSMAR

Kelime anlamı, iyi niyeti kötüye kullanma ve sömürmedir. 4 şekilde karşımıza çıkar. Bunlar: Fiziksel,

FİZİKSEL İSTİSMAR:

Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir. Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir. En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir.

EKONOMİK İSTİSMAR:

Çocuğun, fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyen yaş ve gücü ile orantılı olmayan işlerde çalıştırılması veya kullanılmasıdır.

DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğun gereksinim duyduğu ilgi, sevgi ve bakımdan yoksun bırakılarak psikolojik hasara uğratılmasıdır. Tanımlanması en zor; ancak en sık gerçekleşen istismar türüdür

DUYGUSAL İSTİSMAR

ÇEŞİTLERİ NELERDİR?

Aşağılama, yalnız bırakma, ayırma, Korkutma, yıldırma, tehdit etme, suçla yönelme, Önemsememe, küçük düşürme, alaylı konuşma, Lakap takma, aşırı baskı ve otorite kurma Duygusal bakımdan gereksinimlerin karşılanmaması, Sık eleştirme, yaşının üstünde sorumluluklar bekleme, Kardeşler arasında ayırım yapma, değer vermeme,

CİNSEL İHMAL VE İSTİSMAR:

Cinsel ihmal; çocukların cinsel sömürüye karşı yeterince korunmaması ve ilgisiz bırakılması, **Cinsel istismar;** çocukla yetişkin arasında herhangi bir cinsel eylem meydana gelmesi; sözel istismar, teşhircilik, röntgencilik, çocuğu pornografi ve fuhuşta kullanma da cinsel istismar olarak adlandırılabilir. Cinsel istismara uğrayanlarda kız çocukları çoğunluktadır. Çocukların çoğu para, hediye, tehdit, oyun ile kandırılır.

ÇOCUĞUN İSTİSMARA UĞRADIĞINI NASIL ANLARIZ?

İçine kapanma veya aşırı hareketlilik içerisinde davranış sorunları yaşarlar. Kâbus, uykuya dalmada güçlük ve dikkat dağınıklığı.

Bazen ağlarlar, bazen susarlar ve yalan söyleyip gerçekleri gizlerler. Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar görülebilir.

Eve gitmek istemezler, okulda kalmak istemezler. Ders başarılarında belirgin düşüşler yaşanabilir.

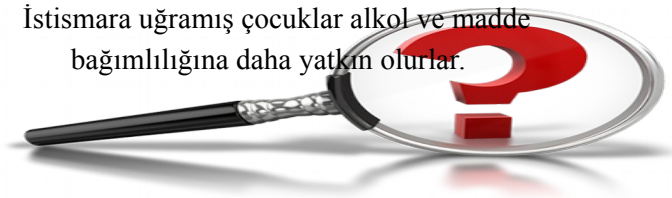
Çocuğun vücudunda yanıklar, kesikler, şişlikler, ısırtık izi, sigara yanığı vb. Jestlerinde, mimiklerinde ve yüz ifadelerinde donukluk dikkat çeker. Ağlanacak duruma güler, gülünecek duruma ağlayabilirler.

Yaralanmaların mantıklı bir açıklamalarının olmaması, İstismara uğrayan çocuklar bunu çoğunlukla gizlerler.

Sorduğunuzda size kaza ile olduğunu söyler.

Gerileme, güvensizlik, korku, pasif saldırgan davranış, güvensizlik

İstismara uğramış çocuklar alkol ve madde bağımlılığına daha yatkın olurlar.

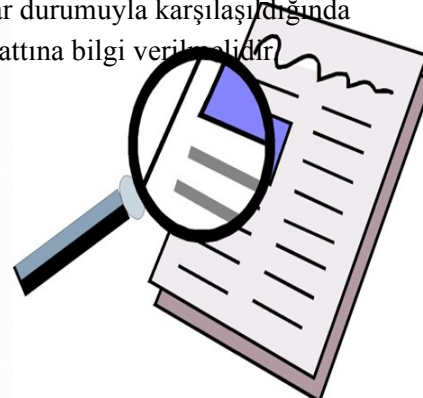

ÇOCUĞU CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR?

- 1.Çocuklara bedenlerinin kendilerine ait ve özel olduğu, kimsenin zorla ve istemediği şekilde dokunamayacağı öğretilmelidir.
- 2.Vücudundaki özel bölgeleri tanıtılmalı, bu bölgelere sadece ebeveyninin ve doktorların dokunabileceği anlatılmalıdır.
- 3.Kendini iyi hissetmediği dokunuşlara çocukların "hayır diyebilme" hakkına sahip olduğu öğretilmelidir.
- 4.Çocuğa iyi ve kötü davranışların (iyi- kötü dokunuş/sır/söz/duygu) neler olduğu öğretilmelidir.
- 5.Çocuk herhangi bir istismar durumuyla karşılaştığında onu dinlemek ve duygularını anladığımızı hissettirmek önemlidir. Çocuğun özgürce konuşmasına izin vererek bir ilişki kurmak ve ortam sağlamak gerekir.
- 6.Çocuklar, anne babalar ve öğretmenler arasındaki iletişim kanallarının sürekli açık olması sağlanmalıdır.
- 7.Çocuğun anlattıklarını abartılı tepkiler vermeden dinlemek gerekir.
- 8.Çocuğun varsa suçluluk duygularını anlatmasına izin vermek gerekir. Bunun onun hatası olmadığını vurgulamak önemlidir.
- 9.Çocuğa bu konuyu paylaştığı için duyulan memnuniyet dile getirilmeli ve konuşmasının doğru bir davranış olduğu vurgulanmalıdır.
- 10.Çocuk Koruma Kanunu gereğince öğretmenlerin çocukların istismar edildiğine tanıklığı durumunda yargı yolunun açılması gerekmektedir. Öğretmenlerin bu konudaki yasal sorumluluklarına ilişkin farkındalığın artırılması önemlidir.

- 11.Çocuğa ona inandığınız duygusunu verilmelidir.
- 12.Çocuklara yönelik cinsel istismar konusunda duyarlılık sergilenirken esas amacın çocuğun yararı ve koruması olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle çocuğun ve aynı zamanda ailenin ikincil örseleme yaşamamasına özen gösterilmelidir.
- 13.Aile çocuğa koşulsuz kabul/sevgi göstermelidir.
14. Çocuğa verilen eğitim adım adım(parça parça), sakin, sürekli ve zamana yayılarak yapılmalıdır.
15. Çocuğa verilen hediye'nin sır olmayacağı ifade edilmelidir.
16. Çocuklara hakları / hak kavramı verilmeli ancak bu kavramlar verilirken sorumluluk kavramıyla birlikte işlenmelidir
- 17.Doğru teknoloji kullanımı sağlamak.
18. Çocuklarımıza sevgimizi doğru şekilde göstermek (Çocuklarımızı dudaktan öpülmeyi normalleştirmemek, sevgimizi gösterirken zorlamamak.).
19. Anne-baba-çocuk arasında şifre yöntemi kullanılmalıdır. Kullanım şekli; çocuk kim olursa olsun şifreyi sormalı ve cevap alamazsa gitmemesi gerektiği vurgulanmalıdır. Araştırmalar, şifreyi soran çocukların istismarı engellediğini göstermektedir.
- 20.İhmal ve istismar durumuyla karşılaştığında "ALO 183" ihbar hattına bilgi verilmelidir.

ARAŞTIRMALAR NE DİYOR?

- *Yapılan araştırmalarda; sosyal medyada aile fotoğraflarını paylaşan çocuklara istismarcıların yaklaşmak istemedikleri (aile içi iletişim iyi olduğu için) görülmüştür. Ayrıca " hayır istemiyorum." diyen çocuklara istismarcılar %67 oranında yaklaşmamaktadır.
- *Yapılan araştırmalar, istismara maruz kalan çocukların kortizon düzeylerinin yüksek olup düşmediği gözlemlenmiştir. Bu da aşırı uyarılmışlık halini ortaya çıkarmaktadır. Örn: Mesela patlama/deprem sonucunda oluşan duyarlılık gibi
- *Son dönemdeki istismarların 1/4 ' ü sanal ortamda gerçekleşmektedir. Bu bağlamda güvenli/doğru teknoloji kullanımı önemlidir.
- *Çocukları istismar eden kişilerin %70 – 80'i çocuğun tanıdığı ve güvendiği kişilerdir (İstismar vakalarının yaklaşık %30'u erkek çocuk).
- *Araştırma sonucunda dikkat eksikliği ve hiperaktivitenin risk faktörü olduğu anlaşılmıştır.
- *Yapılan araştırmalarda, erkeklerde cinsel; kadınlarda fiziksel ve duygusal istismarcıların fazla olduğu görülmüştür.
- *Yapılan araştırmalarda çocuğuyla daha fazla zaman geçiren babaların çocukların taciz vakalarının daha az rastlandığı görülmüştür.
- *Yapılan araştırmalarda %80-90' ı çocuğun...

